

BUDAPEST, III. KERÜLET, ORSZÁG ÚT 2–4. (HRSZ. 65551)

Elektromos közmű építése

Lelőhely-azonosító: 72911, 10047

KULCSSZAVAK: őskor, vaskor, kelta, település, kemence

BUDAPEST, DISTRICT III, 2–4 ORSZÁG ROAD (PLOT NO. 65551)

Electric utility construction

Site IDs: 72911, 10047

KEYWORDS: Prehistory, Iron Age, Celtic Period, settlement, oven

A Pusztadomb keleti irányba lejtő oldalába vágott Ország út keleti oldalán álló, elavult transzformátorállomás cseréjénél 2021. november 9–12. között végeztünk régészeti megfigyelést; az Ország út 2–4. számú telken és az úttest alatti rézsű tövében új transzformátorállomás épült. A munkaterület Békásmegyér északi határának a közelében, az Ezüst-hegy keleti lábánál található. Az Ezüst-hegy az építési terület környékén markánsan lejt kelet felé. Az Ország út építésekor csakúgy, mint az egyébként telken lévő, kb. 2200 m² kiterjedésű ipari terület udvari részének a kialakításakor tereprendezést végeztek, aminek következtében az eredeti feltalajt vagy feltöltés borította, vagy szinte teljesen megsemmisült. A telek Ország út felőli oldalán a murvás, köves, udvari burkolat már szinte közvetlenül fedte az altalajt. Az úttest magassága a keleti szegélykőnél 114,05 mBf, a rézsű alatt, az alapozási gödörnél a felszín 112,80–112,90 mBf volt.

A megfigyelés kezdetekor az alapozási gödröt már kiásták, az építési munkagödör aljára kavicságyat töltöttek be ezért a 40 m² területű munkagödörben már csak a metszetalak tisztítására, illetve rétegek felmérésére volt lehetőség. A tisztításkor régészeti objektumok kerültek elő, két metszetalon egy kemence és

Between 9–12 November 2021, archaeological monitoring was conducted during the replacement of an outdated transformer station on the eastern side of Ország Road, cut into the eastward-sloping flank of Pusztadomb. A new transformer station was constructed on plots 2–4 Ország Road and in the embankment at the foot of the slope below the roadway. The site is located near the northern boundary of Békásmegyér, at the eastern foothills of Ezüst Hill. In this area, Ezüst Hill forms a pronounced descent toward the east. During the construction of Ország Road, as well as during the formation of the approximately 2,200 m² industrial yard on the plot, extensive earthmoving works were carried out, as a result of which the original topsoil was either covered by fill or almost completely destroyed. On the side of the plot facing Ország Road, the gravelly, stony yard surface almost directly overlay the subsoil. The elevation of the roadway at the eastern curb was 114.05 a.B.S.I., while at the base of the embankment near the foundation pit the surface lay between 112.80–112.90 a.B.S.I.

At the beginning of the observation, the foundation pit had already been excavated, and a gravel

* above Baltic Sea level

egy beásás látszódott. Azt, hogy a földmunka során az objektumok mennyire sérültek, rábontással lehetett megállapítani. A kivitelezővel egyeztetve az északi metszetben megfigyelhető kemence zónájában, a munkagödör északi oldalán, mintegy 10 m² kiterjedésű felületen a munkagép leszedte a modern kori réteget, és a munkaterületről kinyúló objektumrészt feltártuk. (1. kép)

Mint kiderült, a kemencéhez tartozó ház a munkagödör, vagy a trafóház alapozási gödrének a kiásásakor megsemmisült. Északi irányban mindössze a kemence kb. fele maradt meg, valamint egy oszlophely feltárását figyelhettük meg a lehúzott felületen.

1. kép: A munkagödör északi metszete a kemence bontásakor
(Fotó: Gyenes Gábor)

Fig. 1. Northern section of the work pit during the excavation of the kiln (Photo by Gábor Gyenes)

Az úttest keleti oldalán lévő kábelárokban modern, törmelékes feltöltés jelentkezett, a kelet felé lejtő részüben jelent meg először természetes talajréteg. A sárgásszürke agyagos altalajt barna, modern törmelékes, humuszosodott agyag fedte. A 3×4 méteres, 70 cm mély alapozási gödörben, közvetlenül a telken lévő ipari létesítmények udvarát borító murvás, kötöttmélés felszín alatt két vaskori (kelta) objektum került elő. A déli metszetfalban lévő gödröt egy modern közműárrok vágta, ezért kiterjedése nem ismert. A közműárrok visszatöltésébe a kelta beásás paticsos-agyagos törmelék-anyaga került vissza, ezért az innen előkerült

bedding had been placed at its base; therefore, in the 40 m² working area only the cleaning of section walls and the documentation of stratigraphy were possible. During cleaning, archaeological features were uncovered: a kiln and a pit were visible in two section walls. The extent to which these features had been damaged during earthmoving could only be assessed by further excavation. In agreement with the contractor, in the area of the kiln observed in the northern section wall, approximately 10 m² of the northern side of the excavation was cleared of modern layers by machine, and the part of the feature extending beyond the working area was excavated. (Fig. 1)

2. kép: A gödörtől északra eső sáv a feltárás után
(Fotó: Gyenes Gábor)

Fig. 2. The strip north of the pit after the excavation (Photo by Gábor Gyenes)

It became clear that the structure belonging to the kiln had been destroyed during the excavation of the foundation pit for the transformer house. Only approximately half of the kiln remained in the northern direction, and an additional posthole was observed on the stripped surface.

In the cable trench on the eastern side of the roadway, modern, rubble-filled deposits were recorded, while natural soil layers first appeared in the eastward-sloping embankment. The yellowish-grey clayey subsoil was overlain by brown, modern debris-rich, humus-enriched clay. In the 3×4 m foundation pit, 70

leleteket az objektumhoz lehet kötni. A beásás egy részét a déli metszetsfalban még ép állapotban is megfigyelhettük, betöltéséből kerámia- és tapasztástöredékek kerültek elő. (2. kép)

Az igen magasan, a jelenlegi felszín alatt megjelenő régészeti korú jelenségek miatt a telken, valamint az Ország út ide eső szakaszán végzett földmunkák miatt a kisebb talajmozgatások során is szükség lehet régészeti megfigyelésre.

RÉSZTVEVŐK: Gyenes Gábor régésztechnikus

Gyenes Gábor

cm deep, directly beneath the gravelly, rubble-covered surface of the industrial yard, two Iron Age (Celtic) features were uncovered. The pit visible in the southern section wall had been cut by a modern utility trench, so its full extent remains unknown. The backfill of the utility trench contained patinated, clay-rich debris from the Celtic feature, allowing the finds recovered there to be associated with it. A portion of the pit could still be observed in an intact state in the southern section wall; pottery and daub fragments were recovered from its fill. (Fig. 2)

Due to the appearance of archaeological features at a relatively high level below the present-day surface, continued archaeological monitoring may be required even during minor earthworks on the plot and the relevant section of Ország Road.

CONTRIBUTORS: Gábor Gyenes (archaeological field technician)

Gábor Gyenes